

RESUMÉ

Diplomová práce se zabývá osobností Antonia Maria Vainiho a jeho činností v Mantově. Přestože se Viani na dvoře mantovských Gonzagů uplatnil také jako architekt, scénograf, dekoratér a zastával pozici prefekta staveb, ze které dohlížel na veškerou uměleckou činnost vycházející ode dvora, je práce zaměřena na jeho malířskou činnost a s ní související přípravné kresby.

Jedním z cílů práce bylo shrnout dosavadní umělecko-historické bádání o Vianim, kterému byla věnována pozornost od 60. let minulého století. Podstatné pozornosti se Vianimu dostalo na výstavě konané v Cremoně na přelomu let 1997/1998, na které byly poprvé publikovány umělcovy kresby z teplických Clary-Aldringenských alb a položen základ k poznání tohoto umělce. Diplomová práce navazuje na závěry této výstavy, která se svým zaměřením věnovala převážně Vianiho cremonským pracím, ve snaze zdůraznit velkolepost malířského díla, které Viani vytvořil také v Mantově.

Po kapitole věnující se stručnému životopisu a shrnutí působení Vianiho v rodné Cremoně a na dvoře bavorských Wittelsbachů, následuje kapitola obsahující jednotlivé Vianiho mantovské realizace, které jsou dnes po dlouhé době Vianimu znovu právem přisuzovány. Nenalá pozornost je věnována velkolepému projektu na výzdobu Casina di Giotto, kde měl být vytvořen soubor několika desítek obrazů inspirovaných Tassovým hrdinským eposem *Gerusalemme liberata*. Mnohovrstevná látka eposu byla velmi inspirativní, nejen pro Vianiho, který jako první uchopil literární předlohu k vytvoření obrazového cyklu, ale i pro ilustrátory knihy a další umělce; ti jsou v konkrétních souvislostech také v podkapitole zachyceni.

Nenjen přípravné kresby k výzdobě letohrádku v Goito, ale i další Vianiho kresebné studie, kterých je dohromady více než jedno sto, jsou součástí alb, která se do Čech dostala spolu s kořistí Jana Aldringena z vypleněné Mantovy. Teplický konvolut kreseb cremonských mistrů 16. a počátku 17. století zaujímá významnou pozici mezi italským uměním z českých sbírek. Soubor nemalým podílem přispěl k poznání umělecké tvorby cremonských mistrů, včetně tvorby Antonia Maria Vainiho. Z tohoto důvodu je Clary-Aldringenským kresbám věnována následující kapitola, která vyzdvihuje jejich jedinečnost, zabývá se osudem souboru na pozadí historických událostí a uvádí přehled pozornosti významných badatelů.

Práce představuje Antonia Maria Vianiho jako jedinečnou osobnost uměleckého prostředí mantovského dvora. Přestože byl po dlouhou dobu umělecko-historickou literaturou poněkud opomíjen, měl by být prostřednictvím nového poznání opět zařazen mezi nejvýznamnější umělce své doby.